

ТЕМА: Написання сполучників разом та окремо.

Мета: розширити знання учнів про прості, складні і складені сполучники, їх правопис; формувати загальнопізнавальні вміння знаходити різні за будовою сполучники в реченні, визначати їх групу за значенням, доцільно замінювати різні за будовою сполучники синонімічними, правильно вживати їх відповідно до смислових зв'язків; розвивати творчі вміння розмежовувати складні сполучники й однозвучні з ними слова; удосконалювати орфографічні вміння написання сполучників разом і окремо; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу сприяти шанобливому ставленню семикласників до Батьківщини.

Тип уроку: урок формування практичних умінь і навичок.

ПЕРЕБІГ УРОКУ

I. Перевірка теоретичних відомостей і первинних умінь та навичок з теми.

Дослідження-аналіз

Дослідити будову поданих сполучників. Назвати прості, складні і складені сполучники. З'ясувати, слова яких частин мови входять до складу складних і складених сполучників. Свої міркування звірити з теоретичним матеріалом підручника.

- 1) Що, щоб, для того щоб.
- 2) Як, якби, після того як.
- 3) Нче, ненче, начебто.

Спостереження над мовним матеріалом

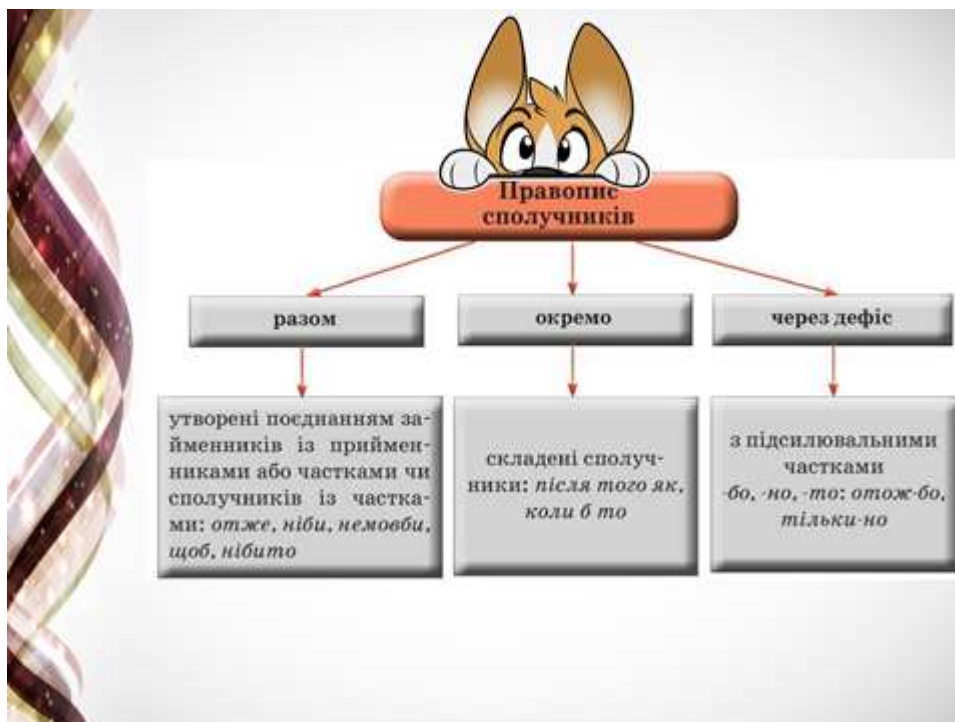
Написання сполучників

Складні сполучники пишуться разом: *щоб, нібито, проте, немов, неначебто.*

У складених сполучниках усі слова пишуться окремо: *тому що, дарма що, так що, для того щоб, після того як, та й.*

Увага! **ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ:** Кому при складених сполучниках ставлять один раз, перед усім сполучником.

MyShared

- Погрупуйте за будовою сполучники, записуючи їх у три колонки. Поясніть, чому кожний зі сполучників ви віднесли саме до цієї групи (за будовою розрізняють сполучники прості, складні і складені).

Але, і, через що, та, щоб, тому що, якби, проте, немовби, як тільки.

Розподільний диктант

- Запишіть сполучники, розподіляючи їх у три колонки: прості, складні та складені. Виберіть з кожної групи сполучник та складіть з ним речення (*письмово*).

Бо, через те що, нібито, проте, та, якби, тому що, хоч, зате, після того як, начебто, щоб, але, для того щоб, якщо, немовби, немов, чи, нібито, так що.

► Випишіть сполучники:

- Щоб не трапилося лиха, будь обачним.
- Біда помучить, зате мудрості научить.
- Якби пес робив, то в чоботях би ходив.
- Весна, проте ще холодно.
- Що б не трапилося, будь людиною.
- Я поважаю тебе за те, що ти завжди дотримуєш слова.
- Як би не тис мороз, а весна буде.
- Я про те вже говорив.

Стратегія «Позначки»

- Ознайомтеся з пам'яткою. Що нового ви дізналися? Як розрізняти складні сполучники та однозвучні слова, що пишуться окремо?

ПАМ'ЯТКА

Необхідно вміти розрізняти складні сполучники *зате, проте, щоб, якби, якщо, притому, причому* та однозвучні слова, що пишуться окремо: *за те, про те, що б, як би, як що, при тому, при чому*. Для того щоб дізнатися, як писати, треба сполучник замінити синонімічним сполучником:

На те й лихо, щоб (*аби*) з тим лихом боротись.

Що б не вишивали, вишивайте з любов'ю.

II. РОБОТА НАД ЗАКРІПЛЕННЯМ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Диктант з обґрунтуванням

- Запишіть прислів'я, підкресліть сполучники та однозвучні сполуки слів, обґрунтуйте їх правопис.

1. Як би ти не знав багато, а більше за всіх не знатимеш. 2. Якби не було хмар, ми й не знали б ціни сонцю. 3. Щоб руки вміли, треба працювати

головою. **4.** Що б вода не принесла, вона ж колись і забере. **5.** Що б у серці не таїлось, на лиці усе б відбилось. **6.** Щоб лиха не мати, треба рано вставати. **7.** Що б улітку не вродило, зимою не зашкодить. **8.** Листопад не лютий, проте питає, чи взутий.

Творчий диктант

- Допишіть речення. Поясніть правопис.

Вибачте мені за те...

...зате прогулявся.

Треба згадати про те...

Проте згадати...

Словниковий диктант

- Поясніть правопис. Визначте розряд за будовою. Яких розрядів сполучників за будовою стосуються вивчені на сьогоднішньому уроці правила?

Адже, дарма що, хоча б, отже ж, отожд-бо, нібито, абощо, тому що, тільки-но, втім-то, втім, також.

ІІІ. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Виконати письмово:

► Розподільний диктант

Запишіть у три колонки під назвою «Разом», «Окремо», «Через дефіс».

Аби пішов дощ, немовби так і треба, якби почути ліс, нібито замало літ, начебто моя земля.

Хоч би хто один, бо ж це Україна, коли б то діло йшло на лад, хоч би уві сні, все ж це моя мрія.

Якби-то в Рим, тому-то всі мовчали, отожд-бо й кобзар.

► Робота за варіантами:

Спишіть речення, розкриваючи дужки.

- 1.** Якщо ви хочете, що/б рідне слово назавжди увійшло в духовне життя дитини, стало її багатством, не забувайте про рідну пісню (*В. Сухомлинський*). **2.** Ну що/б, здавалося, слова (*Т. Шевченко*). **3.** Довго співали дівчата, довго гуляли хлопці, незважаючи на/те/що другого дня

треба рано було вставати (*І. Нечуй-Левицький*). **4.** Ніч мине, як вже не раз минала, — то/ж недарма темрява тремтить (*Леся Українка*). **5.** Як/би я турбувався лиш про себе, вже б онімів давно від самоти (*Д. Павличко*).

- 2.** Сфотографувати письмову роботу та надіслати мені на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN або на електронну адресу altinbaeva_1_m@school55.pp.ua